

Reflexe studia na FU Berlin

Zimní semestr 2015/2016

Dne: 15.2.2016

Autor: Karolína Kozibratková

Několik let jsem se zdráhala myšlence, zkusit studovat v zahraničí. Měla jsem pocit, že to není nic pro mě. Najednou se moje myšlenky razantně změnilly a najednou jsem se přestala bát, řekla jsem si, když ne teď, tak kdy?

Německy se učím už tolik let, že je raději nebudu počítat...Ale jazyk umí dobře jen ten, kdo se v něm naučil myslet, nepřekládá si jednotlivá slova, a prostě tak nějak se poněmčí...Jediná správná cesta k tomuto cíli je vyrazit do Německa, tam pobývat a opravdu si ten jazyk nechat zalézt pod kůži. Kdo hledá, najde, proto najít pobyt v rámci Erasmu nebyl problém, vše se vyřídilo a já se začala těšit.

Koupená jízdenka, sbalený kufr a veliký strach. Tak jsem se objevila na berlínském nádraží, rozechvělá z počtu lidí, vyděšená z náhle změny, ale opravdu odhodlaná. Neměla jsem totiž zajištěné bydlení, koleji jsem bláhově opovrhla. Najdu si malý, levný, krásný byt, jistě na mě čeká, Berlín je přece velkoměsto. Pro prvních pár dní mi útočiště poskytl přítel, jejich minibus však dával tušit, že opravdu jen na chvíli. Hledání pronájmu byla opravdová zkouška! Hovořit s někým německy po telefonu, to je teprve konverzace, že. Trvalo to sice krátce, ale teprve tehdy jsem si uvědomila, jak se hodí dávno naučené a známé fráze, jak jsem vzpomínala na tehdy nudné hodiny německého jazyka. Povedlo se, byt byl zamluven, hurá. První veliká radost...

Do školy jsem šla opravdu zvědavá...Očekávání bylo mnohonásobně překonáno, tolik národností a tolik nových tváří...Společnou řečí se samozřejmě stala němčina. Ale mluvit německy s Japonkou, Finkou, Norkou, to je opravdu zážitek nad jiné. Postupně jsme se sžili všichni, škola tomu velmi pomáhala. Poznala jsem zde spoustu studentů z celého světa, neuvěřitelně mě to obohatilo, získala jsem nové informace, probírali jsme školu, politiku, kulturu, snažili jsme se vzájemně poznat a obohatit se. Velmi mě překvapilo a líbilo se mi, že byli všichni otevření, vstřícní a trpěliví. Mnohokrát se stalo, že jsme nevěděli různá slovíčka, ale vždy jsme je dohledali ve slovnících na mobilním telefonu a dorozuměli jsme se. Sice to někdy bylo zdlouhavější, ale stálo to za to. Ta místní lidská otevřenost na mě dýchala všude. Lidé v kancelářích, kam jsem chodila vyřizovat potřebné dokumenty na mne byli velice milí a trpěliví, hodnotím jejich

práci velice kladně, velmi to na mne na začátku zapůsobilo, protože to byla obrovská změna a velký strach.

Se spolužáky jsme dokonce trávili i víkendy společně, učitel předmětu o nacionálním socialismu v Německu byl člověk na svém místě, vzal nás na prohlídku města, ukázal muzea, památníky, dokumentární centra, ke všemu přidal zasvěcený výklad a my všichni jsme jen hltali a vstřebávali ten ohromný proud informací. Dějepis mě vždycky bavil, ale tady se ukázalo, co všechno mi chybí, kolik toho nevím ani o českých dějinách. Hlavně o totálním nasazení ve válečných letech, o holocaustu...Do dokumentárního centra Topographie des Terrors jsme vstupovali tak nějak neutrálně, vycházeli jsme naprosto otřesení. Nechtělo se mi uvěřit...Německý přístup k této problematice se stal námětem mnoha hovorů, nezbývá než obdivovat.

V dalších předmětech převažovala veliká snaha nás, cizozemce, někam posunout, všichni k nám byli opravdu velmi vstřícní. Několikrát jsem se ocitla na semináři jen pro německé studenty. Tam jsem se ocitla jako jediný student, jehož mateřštinou němčina nebyla. Bylo to pro mě velmi náročné, všemu porozumět a zamyslet se nad problematikou. Myslím, že si mohu gratulovat, že jsem zvládla porozumět. Hlava mě občas zrazovala, zdálo se, že přepínání na němčinu je náročné, ale nepolevila jsem. Všechny předměty byly zajímavé, přínosné. Vyučující se střídali a každý z nich se mi vryl do paměti.

Studovala jsem zde pět předmětů a německý kurz. Z dnešního pohledu vidím, jak výborně jsem zvolila.

Dva předměty jsem měla z učitelství pro první stupeň. První předmět nesl název Lernfelder des Faches Deutsch. Nevěděla jsem, co to přesně znamená, a tak jsem se rozhodla podívat na úvodní hodinu. Vyučující byla neuvěřitelná. Okamžitě si mě získala, a já se rozhodla tento předmět nadále navštěvovat. Předmět byl zaměřen na kreativní čtení s žáky, porozumění žáků, projektové vyučování a skupinovou výuku. Tento seminář byl pro mě velmi nosný, dozvěděla jsem se, jak se pracuje s knihami pro malé děti zde v Německu. Velmi mne to obohatilo. Vyučující jsem se ptala, zda by mi nedala nějaké doporučení na místní berlínskou základní školu. Říkala jsem jí, že bych se toužila na zdejší základní školu podívat. Doporučila mi základní školu Peter Petersen Grundschule, která se nachází ve čtvrti Neukölln. Ze školy jsem nadšená. Jsem velice ráda, že jsem absolvovala celé dopoledne v této škole a mohla vidět, jak to v místní základní škole chodí.

Další předmět z prvního stupně se jmenoval Einführung in das Fach Deutsch. V překladu, zavedení, „uvedení“ do němčiny. Tento seminář mě opravdu bavil a byl pro mě velmi přínosný. Řešili jsme zde německou literaturu pro děti a práci

s ní. Vyučující byla naprosto famozní učitelka a člověk. S takovou osobou jsem se v životě ve svých praxích a studiích nesetkala, a musím říci, že se mi velice líbil její přístup k výuce, k diskuzím s žáky a k prezentování učiva. Zde jsem si uvědomila, že je to něco trochu jiného než český přístup učitele k žákovi.

Můj další předmět se jmenoval Kulturelle Orientierung in Berlin. Tento seminář trval čtyři hodiny, které mi uběhly každé pondělí jako voda. Zabývali jsme se zde historií Berlína a aktuálními problémy tohoto velkoměsta. Tento seminář mi osvětlil celou historii berlínské zdi a historii Berlína od jeho první zmínky. V hodinách reálií na české univerzitě jsem si myslela, že jsem se dozvěděla dost, zde jsem ale své informace a uvědomění upevnila, a dozvěděla se ještě mnohem a mnohem více. S tímto předmětem jsem chodila každé druhé pondělí na nějakou exkurzi a myslím si, že to byl velký přínos. Navštívila jsem vilu ve Wannsee, Gedenkstätte Berliner Mauer, muzeum STASI, Neues Museum a další. Tento učitel nás dokonce vzal i do divadla, to byl teprve zážitek.

Můj čtvrtý předmět se jmenoval Orte der Erinnerung an den Nationalsozialismus.. V překladu místa vzpomínek národního socialismu. Historie a období od roku 1933 až 1945. Zabývali jsme se na semináři i dobou po válce, ale to jen krátce.

Tento předmět mi osvětlil celou historii a důležité události této těžké německé epochy. Předmět byl velmi zajímavý. S tímto předmětem jsme chodili také na exkurze, také zhruba každou druhou sobotu. Vždy jsem si v sobotu ráno trochu zanávala, ale odpoledne jsem jela domů s pocitem radosti, že jsem se mohla zase něco nového dozvědět a být na zajímavém místě.

Pátý předmět se nazýval Sprecherziehung. Tento seminář byl zaměřen na rozvoj řečových dovedností. Celý semestr jsme trénovali fonetické změny a problémy německé výslovnosti. Mnohdy to bylo velice zábavné a vtipné, když jsme se snažili opravdu věrohodně napodobovat rodilého mluvčího. Trénovali jsme zde mluvený projev, poslech a fonetické problémy němčiny.

Šestým seminářem byl německý kurz, který mne obohatil o trénink německé gramatiky, kterého není nikdy dost. Vstupní rozřazovací test byl náročný a mrzelo mě, že jsem měla nižší úroveň, než si myslím, že doopravdy mám. Test byl koncipován jen na porozumění textu a jeho doplnění. I když jsem navštěvovala kurz s nižší jazykovou úrovní, rozhodně jsem se tam nenudila a zjistila jsem, jaké mám ještě mezery, na kterých bych chtěla v budoucnu pracovat a odstranit je.

Celý studijní pobyt v Berlíně mě hodně naučil a obohatil. Jsem z toho opravdu upřímně nadšena. Dostala jsem zde zase nový pohled na školu a na svět. Pro

mou budoucí pedagogickou praxi to mělo velký význam. Jako budoucí pedagog si myslím, že ten, kdo chce učit děti cizímu jazyku, musí mít zvládnutou jak gramatickou stránku, tak fonetickou stranu jazyka. Fonetiku a přízvuk jsem si zde poctivě trénovala. Na všech předmětech jsem musela aktivně spolupracovat a účastnit se diskuzí. Ze začátku jsem měla velký ostych a trému před učitelem a spolužáky. Ke konci semestru jsem ale cítila velké zlepšení a cítila jsem se jistější. Na všech předmětech jsem musela prezentovat nějaký problém nebo si nastudovat téma a před skupinou téma přednášet. Nebylo to vůbec jednoduché.

Na všechny semináře jsem musela také načítat různé materiály. Ze začátku jsem si poctivě vše překládala a čtení s porozuměním mi trvalo opravdu hodně dlouho. Ke konci semestru jsem si najednou uvědomila, jak už začínám přemýšlet v němčině, a i když třeba jedno slovíčko nevím, nevadí, rozumím smyslu a celku.

Velký přínos z Berlína si také vezu pro svou diplomovou práci. Viděla jsem, jak se zde tvoří s texty pro děti, jaké metody zde ve výuce učitelé používají a jak nad celou problematikou přemýšlejí. Zařídila jsem si zde i návštěvu do základní školy a jsem velice ráda, že jsem se mohla do místní zš podívat a porovnat.

Prohloubila jsem si zde celkové znalosti o Německu, Berlíně, historii a aktualitách tohoto státu a velkoměsta. Utvořila jsem si pohled na německou společnost. Takové zkušenosti může člověk získat opravdu jenom tím, že zde žije. Chtěla bych své nové zkušenosti přenést do své země, vím, že je to nemožné, ale já se o to alespoň pokusím.

Očekávané zkoušky mi sice způsobily pár bezesných nocí, ale podařilo se a já jsem za to nesmírně ráda.

Pobyt se nachýlil...Hlavou mi proběhlo, zda by nebylo špatné tady jednou žít, pracovat. Doma je sice doma, ale německý styl a pravidla mi přinesly opravdovou radost, vše má své místo a řád. Kdo ví, třeba ...Zbývá jen poděkovat za skvělou životní etapu, krásný čas na německé univerzitě. Myslím, že nikdy nezapomenu....